

ເອກະລັກຂອງຊົນເຜົ່າ ຮາຢ

2015

ຈັດພິມໂດຍ: ກົມຊົນເຜົ່າ ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ

ຮ່ວມກັບ: CLICK

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ: SDC

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

**Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC**

ຄໍາເຫັນ ຂອງຫົວໜ້າກົມຊົນເຜົ່າ ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ

ປະເທດລາວ ເປັນປະເທດທີ່ນ້ອຍ, ເນື້ອທີ່ບໍ່ກວ້າງຂວາງແຕ່ກໍອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະທຳອັນດີງາມໂດຍສະເພາະແມ່ນຫຼາກຫຼາຍສີສັນຂອງບັນດາຊົນເຜົ່າ. ຊຶ່ງເປັນສິ່ງເອກອ້າງທະນົງໃຈ ຂອງປວງຊົນລາວ ແລະ ເປັນທີ່ດຶງດູດເອົານັກທ່ອງທ່ຽວໃນທົ່ວໂລກຫຼາຍລ້ານຄົນເຂົ້າມາຮຽນຮູ້ວັດທະນະທຳດັ່ງກ່າວ ໃນແຕ່ລະປີ. ດັ່ງທີ່, ທ່ານ ປະທານ ໄກສອນພົມວິຫານ, ຜູ້ນຳທີ່ເຄົາລົບຮັກຂອງປວງຊົນລາວທັງຊາດໄດ້ໃຫ້ຄຳເຫັນວ່າ: “ປະເທດລາວເຮົາມີວົງຄະນາຍາດລວມອັນປະກອບດ້ວຍຫຼາຍຊົນເຜົ່າ”. ໃນຫຼາຍຊົນເຜົ່າກໍມີຫຼາຍດ້ານທີ່ດີປຽບເໝືອນດັ່ງດອກໄມ້ນາໆພັນທີ່ພວມເບິ່ງບານໃນສວນອຸທະຍານອັນພາໃຫ້ມີຫຼາຍຮູບຫຼາຍສີສັນ ແລະ ສົ່ງກິ່ນຫອມຫວນ.

ສະນັ້ນ, ເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງບັນດາຊົນເຜົ່າໃນ ສປປ ລາວ ກົມຊົນເຜົ່າ ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດຮ່ວມກັບ ວິສະຫະກິດ CLICK I4 Dev ໂດຍ: ສະໜັບສະໜູນຈາກສະຖານທູດ ສະວິດສະແລັ່ນ (SDC), ຈຶ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງ ແລະ ຈັດພິມປຶ້ມກ່ຽວກັບຊົນເຜົ່າ ຮ່າຢີ ຄົ້ນໃໝ່ໂດຍແຍກຈາກປຶ້ມບັນດາຊົນເຜົ່າຢູ່ ສປປ ລາວ ໃນເມື່ອກ່ອນ. ເພື່ອເຜີຍແຜ່ໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ເຂົ້າໃຈຮີດຄອງປະເພນີອັນເປັນເອກະລັກສະເພາະຂອງຊົນເຜົ່າ ຮ່າຢີໃນ ສປປ ລາວ. ປຶ້ມນ້ອຍຫົວນີ້ແມ່ນບັນລະຍາຍກ່ຽວກັບເອກະລັກສະເພາະຂອງຊົນເຜົ່າ ຮ່າຢີ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ: ຊື່ເອີ້ນ, ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງພົນລະເມືອງ, ການນຸ່ງຫົ່ມ, ການກິນຢູ່, ການຕັ້ງພູມລຳເນົາ ແລະ ບາງປະເພນີ.

ແຕ່ເນື່ອງຈາກ, ການຮຽບຮຽງເນື້ອໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນທີ່ມີແລ້ວ, ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຂໍ້ຈຳກັດ, ຄວາມຊັດເຈນ, ຄວາມອຸດົມສົມບູນດ້ານຂໍ້ມູນພໍສົມຄວນ, ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າປຶ້ມດັ່ງກ່າວຈະເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ສັງຄົມໃນການເຂົ້າໃຈໄດ້ເອກະລັກອັນສະເພາະຂອງຊົນເຜົ່າ ຮ່າຢີ ໃນ ສປປ ລາວ ບໍ່ຫຼາຍກໍໜ້ອຍ ແລະ ຈະເປັນພື້ນຖານຕື່ມກ່ຽວກັບການຄົ້ນຄວ້າຊົນເຜົ່າໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ນຳເອົາຂໍ້ມູນໃໝ່ມາປັບປຸງໃຫ້ມີເນື້ອໃນອຸດົມສົມບູນເພີ່ມຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ

ທ່ານສາມາດດາວໂຫຼດເອົາເນື້ອໃນປຶ້ມ ດັ່ງກ່າວໄດ້ທີ່ເວັບໄຊ :

www.doe-lfnc.org ຫຼື ຕິດຕໍ່ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມມາຍັງ ກົມຊົນເຜົ່າ

ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ

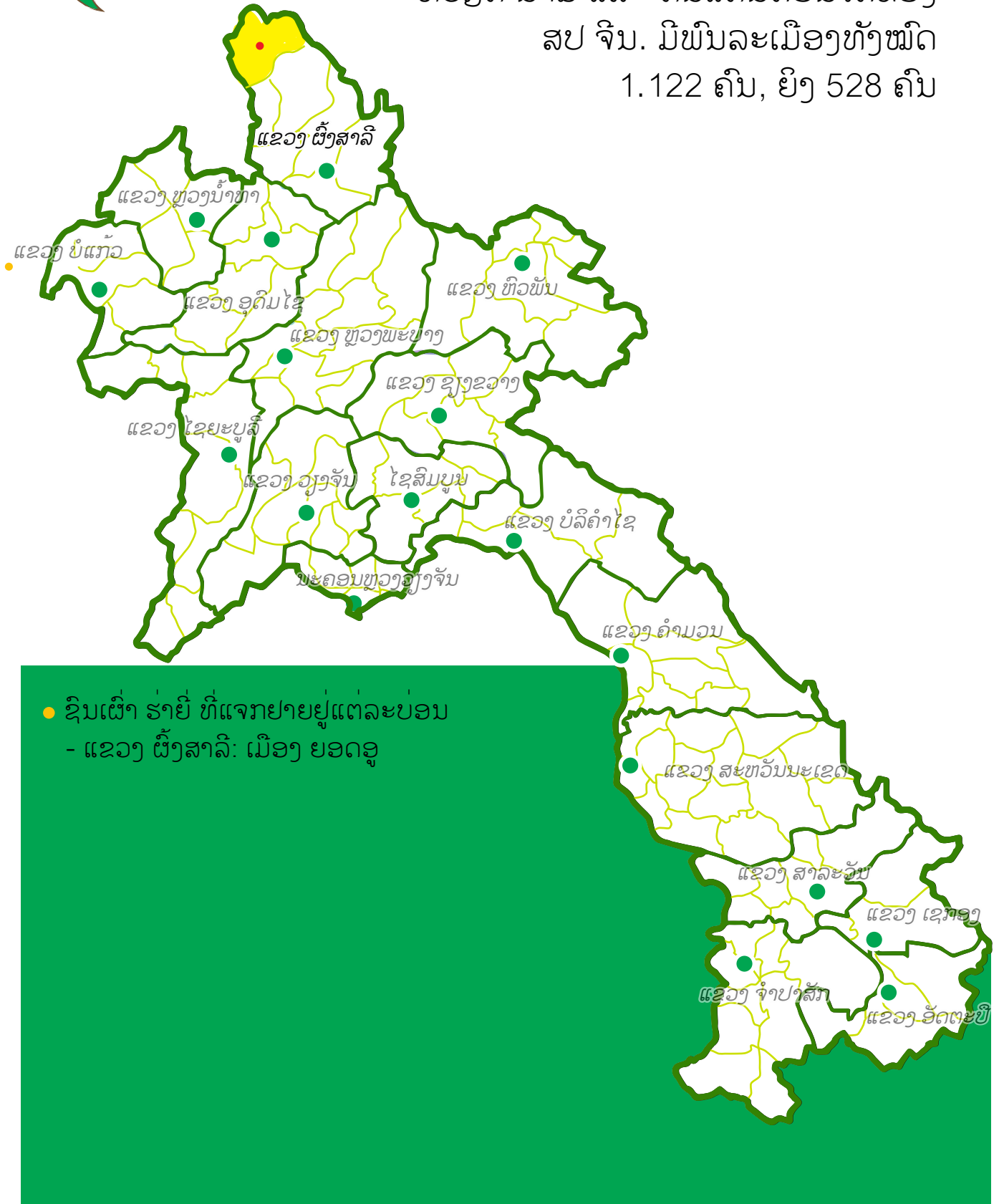
ທີ່ເບີໂທ: 021 218965, Email : ethnic123lfnc@gmail.com

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ.....2015

ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ
ຫົວໜ້າກົມຊົນເຜົ່າ

ແຜນທີ່ການແຈກຢາຍຟົນລະເມືອງ

ຊົນເຜົ່າ ຮ່າຍີ່ ເຂົາເຈົ້າຕັ້ງພູມ
ລຳເນົາຢູ່ເຂດເມືອງ ຍອດອູ ແຂວງ
ຜົ້ງສາລີ ສປປ ລາວ , ແຂວງ ໄລ່ເຈົ້າ ສສ
ຫວຽດ ນາມ ແລະ ດິນແດນຕອນໃຕ້ຂອງ
ສປ ຈີນ. ມີຟົນລະເມືອງທັງໝົດ
1.122 ຄົນ, ຍິງ 528 ຄົນ

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ ແລະ ຊື່ເອີ້ນ

ຊົນເຜົ່າ ຮ່າຍີ່ ແມ່ນຊົນເຜົ່າໜຶ່ງທີ່ນອນຢູ່ໃນວົງຄະນາຍາດແຫ່ງ ຊາດລາວໄດ້ມີປະຫວັດຄວາມເປັນມາຈາກດິນແດນປະເທດ ຈີນ ປັດຈຸບັນເຂົາເຈົ້າໄດ້ເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ອົບພະຍົບມາຕັ້ງຖິ່ນຖານພູມລຳເນົາຢູ່ເຂດແຂວງ ໄລ່ເຈົ້າ, ລາວກາຍ ປະເທດ ຫວຽດນາມ. ເນື່ອງຈາກເນື້ອທີ່ທຳການຜະລິດສົມທົບກັບສະພາບເສື່ອມສົງຄາມໃນສະໄໝປະຫວັດສາດຈິ່ງເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຄື່ອນຍ້າຍມາຕັ້ງຫຼັກປັກຖານຢູ່ເຂດເມືອງ ຍອດອູ ແຂວງ ຜົ້ງສາລີ ໄດ້ປະມານ 200 ກວ່າປີ.

ຊົນເຜົ່າ ຮ່າຍີ່ ມີຫຼາຍຊື່ເອີ້ນຄື: ອູນີ, ຊາອູນີ ແລະ ຮ່າຍີ່, ຊື່ທີ່ເຂົາເຈົ້າສະໝັກໃຈ ແລະ ຊື່ທີ່ໃຊ້ໃນທາງລັດຖະການປັດຈຸບັນແມ່ນ ຊົນເຜົ່າ “ຮ່າຍີ່”.

ອາຊີບຂອງຊົນເຜົ່າ ຮ່າຍີ່

ແຕ່ສະໄໝບູຮານຄົນ ຮ່າຍີ່ ຖືການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ປູກເຂົ້າຈ້າວ ແລະ ຕໍ່ມາແມ່ນເຮັດໄຮ່ຊຸດ, ໄຮ່ໄຖ, ປ້ານຝາຍເອົານ້ຳເຂົ້ານ້ຳ ແລະ ເຮັດສວນອ້ອຍ, ສວນສາລີ, ປູກຝ້າຍ, ປູກຝົນ, ຖົ່ວຂຽວ, ຖົ່ວເຫຼືອງ, ຖົ່ວດິນ ແລະ ພືດລົ້ມລຸກອື່ນໆ. ພ້ອມກັນນັ້ນເຂົາເຈົ້າຍັງມີມູນເຊື້ອ ໃນການລ້ຽງສັດ ປະເພດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຄວາຍ, ງົວ, ໝູ, ໝາ ແລະ ສັດປີກ, ນອກຈາກນັ້ນ, ຜູ້ຊາຍຍັງມີມູນເຊື້ອໃນວິຊາຫັດຖະກຳຈັກ ສານ ແລະ ຕິເຫຼັກເພື່ອເຮັດເຄື່ອງໃຊ້ໃນ ຄອບຄົວ ແລະ ເຄື່ອງມືການຜະລິດສະເພາະແມ່ຍິງພັດຍັງມີຄວາມລະອຽດອ່ອນໃນວິຊາຕຳຫຼຸກເພື່ອເຮັດເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມຊຶ່ງມີລັກສະນະກຸ່ມຕົນເອງ.

ພາບໂດຍ: ກິມຊິນເຜົາ

ທັງບ້ານ ແລະ ເຮືອນ

ໃນສະໄໝກ່ອນ ແລະ ປັດຈຸບັນຊົນເຜົ່າ ຮ່າຢື ໄດ້ມີປະເພນີ ໃນການຕັ້ງບ້ານ ແລະ ເຮືອນຄື: ກ່ອນຈະປຸກເຮືອນເຂົາເຈົ້າໄດ້ຊຸດຊຸມ ເລິກປະມານ 30-50 ເຊັ່ນ ແລ້ວເອົາເຂົ້າສານ 3 ເມັດໃສ່ຊຸມເອົາຖ້ວຍ ອັດໄວ້ປະມານ 20-30 ນາທີຈົ່ງໄຂເບິ່ງ, ຖ້າເຂົ້າສານຍັງຢູ່ສະພາບເດີມ ແມ່ນຕັ້ງເຮືອນໄດ້. ສຳລັບມື້ຕັ້ງເຮືອນຕ້ອງແມ່ນມື້ຄູ່ ແລະ ເປັນມື້ສັນວັນ ດີຂອງຄອບຄົວນັ້ນເອງ, ຄົນຮ່າຢືມີຄວາມນິຍົມປຸກເຮືອນຕິດດິນຍາວ ປະມານ 5-6 ແມັດ, ກວ້າງ 4-8 ແມັດ, ຫຼັງຄາບໍ່ຊັນ ແລະ ບໍ່ເນີນເກີນ ໄປ, ມຸງດ້ວຍຫຍ້າຄາ, ແອ້ມດ້ວຍການເອົາດິນຕຳໃສ່.

ການຈັດແບ່ງຫ້ອງນອນແມ່ນອີງຕາມຈຳນວນສະມາຊິກໃນຄອບຄົວ, ມີຂໍ້ຫ້າມ ແລະ ການຄະລຳພາຍໃນຫ້ອງນອນເປັນຕົ້ນ: ລູກໄພ ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຫ້ອງນອນປູ່, ຍ່າ, ຍົກເວັ້ນມີການເຈັບເປັນ. ກໍລະນີເຂົ້າຫ້ອງນອນບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈະຖືກປັບໄໝດ້ວຍເຄື່ອງ 3 ເຊັ່ນ: ໝູ 3 ກຳ 1 ໂຕ, ເຫຼົ້າ 3 ລິດ, ເງິນ 3 ໝັ້ນ ຫຼື ຄົນນອກເຂົ້າຈະຖືກປັບໄໝເຊັ່ນກັນ ແລະ ເງິນຈະຄູນ 2 ເປັນ 6 ໝັ້ນ, ເພື່ອແປງຜີເຮືອນ ແລະ ກໍລະນີເຄື່ອງເສຍຈະຕ້ອງທົດແທນຄືນເທົ່າກັບລາຄາເຄື່ອງທີ່ເສຍໄປນັ້ນ.

ພາບໂດຍ: ກົມຊົນເຜົ່າ

ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ

ຊົນເຜົ່າ ຮ່າຍີ່ ໄດ້ມີເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ເອ້ຍ້ອງທີ່ເປັນເອກະລັກອັນສະເພາະຂອງຕົນຄື: ຜູ້ຊາຍນຸ່ງໂສ້ງຂາກວ້າງ, ຂາທຳມະດາສາມາດພັບໄດ້ສີດຳຍ້ອມດ້ວຍນ້ຳນົນ, ຫົ່ມເສື້ອແຂນຍາວສີດຳມີຖົງຢູ່ໜ້າເອິກ, ມີຜ້າສີດຳຍາວປະມານ 2-3 ວາ ໄວ້ຄຽນຫົວ, ໃສ່ສາຍ ແອວທີ່ມີຄວາມຍາວ 2-3 ວາ, ໃສ່ປອກແຂນທີ່ເຮັດດ້ວຍເງິນ. ສ່ວນຍິງແມ່ນນຸ່ງສິ້ນສີດຳແຄບດ້ວຍຫຼາຍສີ, ມີຜ້າພັນແຄ່ງ, ຫົ່ມເສື້ອແຂນສັ້ນ, ແຂນຍາວສີດຳຄໍມົນ, ແຂນເສື້ອກ່ານດ້ວຍຫຼາຍສີ, ມີຜ້າແພຄຽນຫົວປະດັບດ້ວຍເງິນປື້, ມີສາຍແອວທີ່ເຮັດເປັນລວດລາຍຕ່າງໆ. ສຳລັບເຄື່ອງເອ້ຍ້ອງນັ້ນມີປອກແຂນ, ປອກຄໍ, ບ່ອງຫູໃສ່ຕ້າງ, ຈົ່ງຜົມຍາວແລ້ວຝັນ (ເປຍ) ເອົາຄຽນຫົວໄວ້ ເພື່ອຈະໄດ້ເອົາຜ້າປົກຫົວໃຫ້ຢູ່ສະປາຍ ແລະ ແໜ້ນດີ.

ພາບໂດຍ: ກິມຊິນເຜົ່າ

ພາບໂດຍ: ກົມຊົນເຜົ່າ

ອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງດື່ມ

ນັບແຕ່ສະໄໝກ່ອນຈົນເຖິງປະຈຸບັນຊົນເຜົ່າ ຮ່າຍີ່ ແມ່ນມີຄວາມນິຍົມກິນເຂົ້າຈ້າວດ້ວຍການເອົານ້ຳຮ້ອນລວກແລ້ວໜຶ່ງໃສ່ໄຫ, ສ່ວນອາຫານແມ່ນການຫາຕາມທຳມະຊາດ ຫຼື ຊື້ຈາກຕະຫຼາດມາປຸງແຕ່ງດ້ວຍລົດຊາດ ແລະ ປະເພດຕ່າງໆຕາມຄວາມຕ້ອງການເຊັ່ນ: ແກງ, ຂົ້ວ, ປັງ, ຊຸບ, ຊ່າ, ຈີນ ແລະ ອື່ນໆ. ສຳລັບການດື່ມແມ່ນດື່ມນ້ຳຕົ້ມ, ດື່ມເຫຼົ້າເດັດ (ເຫຼົ້າຂາວ), ສູບຢາດ້ວຍກອກບັ້ງໄມ້ໄຜ່ ແລະ ສູບຝົນ (ກິນຝົນ). ໃນເວລາມີແຂກມາຢາມເຮືອນເພິ່ນໄດ້ເອົາເຫຼົ້າຕ້ອນຮັບຄົນລະ 4-6 ຈອກ, ຈິ່ງຄ່ອຍໃຫ້ກິນເຂົ້າ ແລະ ດື່ມເຫຼົ້າສະຫຼັບກັນໄປຈົນຊົ່ວໄລຍະໜຶ່ງຈິ່ງມີການເລິກລາກັນ ແລະ ພັກຜ່ອນ.

ພາບໂດຍ: ກິມຊິນເຜົ່າ

ຄວາມເຊື່ອຖື ແລະ ຣິດຄອງປະເພນີ

ຊົນເຜົ່າ ຮ່າຍີ່ ຕັ້ງພູມລຳເນົາຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ການຕິດຕໍ່ກັບສັງຄົມພາຍນອກມີໜ້ອຍດ້ວຍເຫດນັ້ນເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງໄດ້ມີຄວາມເຊື່ອຖືເຄົາລົບບູຊາ ແລະ ໃນເລື່ອງສິ່ງສັກສິດທັງປວງເຊັ່ນ: ຜີບັນພະບູລຸດ, ຜີພໍ່ແມ່, ຜີບ້ານ, ດັ່ງນັ້ນ, ໃນຮອບວຽນຂອງປີໜຶ່ງໆເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງໄດ້ຈັດງານບຸນ ແລະ ພິທີກຳທາງດ້ານຕ່າງໆເຊັ່ນ: ພິທີກຳໃນການຊອກສະຖານທີ່ຕັ້ງບ້ານ, ເຮືອນ, ຂຶ້ນເຮືອນໃໝ່, ຮຽກຂວັນເຂົ້າ, ກ່ອນຈະກ່ຽວເຂົ້າ. ນອກນັ້ນ, ຍັງມີພິທີກຳບະຜີບ້ານຊຶ່ງເຂົາເຈົ້າຈະຈັດຂຶ້ນໃນເດືອນ 6 ຂອງທຸກໆປີດ້ວຍການຂ້າໝູ, ເຂົ້າສຸກ, ເຫຼົ້າ ຖວາຍຜີຢູ່ເໜືອບ້ານ ບ່ອນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະ ບຸນໃຫຍ່ທີ່ສຳຄັນນັ້ນຄື: ບຸນກິນຈຽງ, ກິນຊຶ້ນໝູ, ຕື່ມເຫຼົ້າຊຸມແຊວຕະຫຼອດ 3-5 ວັນ/ຄົນ ແລະ ເປັນອັນຈົບພິທີ.

ພາບໂດຍ: ກິມຊົນເຜົ່າ

ຄຮຽງຄູ່ກັນນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າຍັງມີປະເພນີໃນການແຕ່ງດອງ, ຊາຍໜຸ່ມ ຍິງສາວນັບແຕ່ອາຍຸ 18 ປີ ຂຶ້ນໄປແມ່ນມີສິດໃນການຊອກຫາຄູ່ຄອງ ຂອງຕົນ ຫຼື ພໍ່ແມ່ ເປັນຜູ້ຫາໃຫ້, ສິ່ງທີ່ສຳຄັນແມ່ນເກີດບົດຮຽວເອົາກັນ ບໍ່ໄດ້ເຊັ່ນ: ປີເສືອກັບປີເສືອ ແລະ ປີອື່ນໆ. ສ່ວນຄ່າດອງສິນສອດ ນັ້ນແມ່ນມີໝູ 50-80 ກິໂລ, ເຫຼົ້າ 30-80 ລິດ, ຄ່າດອງ (ເງິນຄ່າຫົວ) 30-50 ຫຼຽນ, ຄ່ານ້ຳນົມແພ 2 ວາ, ເຂົ້າຈີ່ ແລະ ໄກ່ ໃຫ້ຍາດຕິພິນ້ອງ ຊັ້ນຈຳ, ເຂົ້າຈີ່ຄົນລະຄູ່, ໄກ່ຄົນລະໂຕໃຫ້ຝ່າຍຍິງ. ກ່ອນການແຕ່ງດອງ ທັງສອງຝ່າຍຕົກລົງກັນຈະຢູ່ເຮືອນນຳພໍ່ແມ່ເມຍ ຫຼື ຢູ່ເຮືອນນຳພໍ່ແມ່ ຂອງຕົນແລ້ວແຕ່ເງື່ອນໄຂຂອງສອງຝ່າຍຕົກລົງເປັນເອກະພາບກັນ.

ສິລະປະວັນນະຄະດີຟື້ນເມືອງ

ຊົນເຜົ່າ ຮ່າຢື ກໍມີສິລະປະວັນນະຄະດີຟື້ນເມືອງເປັນຕົ້ນ: ມີກອນ ຂັບ, ກອນລຳ, ຂັບລຳໂປມາ, ມີບົດກາວີ, ບົດຟ້ອນ, ບົດເພັງທີ່ໃຊ້ໄວ້ ຮ້ອງໃນເວລາແຕ່ງດອງ, ເວລາມີການໄຫວ້ບຸນ ແລະ ປະເພດເຄື່ອງດົນ ຕີປະກອບມີຊຸ່ຍ, ປີ່, ມູຕູ, ຕີຮີເຕີນ ແລະ ນິທານຟື້ນເມືອງທີ່ສ່ອງ ແສງເຖິງການດຳລົງຊີວິດຂອງຕະກຸນ ແລະ ເຊື້ອສາຍລາຍລ່ອງຂອງ ແຕ່ລະເຊັ່ນຄົນໃນອະດີດຕະການ.

ພາສາປາກເວົ້າ

ຊົນເຜົ່າ ຮ່າຍີ່ ບໍ່ມີຕົວໜັງສືຂຽນ, ມີພາສາປາກເວົ້າເປັນອັນສະເພາະຂອງຊົນເຜົ່າຄ້າຍຄືກັນກັບພາສາຂອງຊົນເຜົ່າ ສີລາ, ອາຄາ ແລະ ໂລໂລ, ຈັດເຂົ້າໃນໝວດພາສາ ຈີນ - ຕິເບດ, ສາຂາ ຕິເບດ- ມຽນມາ ແລະ ຍັງສາມາດເວົ້າພາສາຊົນເຜົ່າ ລື້, ໄທເໜືອ, ສີລາ, ອາຄາ ຊຶ່ງມີຄວາມສະດວກໃນການສື່ສານແລກປ່ຽນເສດຖະກິດ ແລະ ວັດທະນະທຳລະຫວ່າງຊົນເຜົ່າດ້ວຍກັນ.

ຄັດຈາກປຶ້ມບັນດາຊົນເຜົ່າໃນ ສປປ ລາວ

ການສົມທຽບ

ພາສາ ລາວ ກັບ ພາສາ ຮ່າຍີ່

ລຳດັບ	ພາສາ ລາວ	ພາສາ ຮ່າຍີ່
01	ສະບາຍດີ	ໂຈສາມາ
02	ຂອບໃຈ	ເຢຍມີ
03	ເຈົ້າຊື່ຫຍັງ?	ນຸໂລມິຮາອີແລມາ?
04	ເຮັດຫຍັງຢູ່?	ເຮືອເລມາ?
05	ກິນເຂົ້າແລ້ວບໍ່?	ອາຮູເຈີເລມາ?
06	ລາກອນ	ຈູຈາລາ
07	ພົບກັນໃໝ່	ອາດາຈາພູມໍ່
08	ບໍ່ເປັນຫຍັງ	ທິຈີມາຄາ

ຂໍ້ມູນໂດຍ: ແນວລາວສ້າງຊາດ ແຂວງ ຜົ້ງສາລີ

